د پتنګانو دره

د استاد محمدصدیق پسرلي شهکار بیتونه

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پل د رهـنما په پله كه ږدي، نو هـم ديده يې ږده
پټې سترګې پټې خولې په نورو پسې سيوري ځي

(۱)

دا بيت مې د ښوونځي له وخته په ذهن کې دی، هغه مهال يې شاعر رامعلوم نه و، خو څو کاله وروسته راته څرګنده شوه چې دا رنګه شعرونه د استاد محمد صديق پسرلي وي.

د استاد «غزلبڼ» مې څو ځله لوستی، په هر ځل لوستلو مې يې نوې دنيا موندلې ده، سږ کال چې مې بيا لوست، د ځان لپاره مې ځينې بيتونه په کتابچه کې تر ې وليکل، وروسته فکر راسره پيدا شو چې راشه کمپيوټر ته يې کړه او د انټرنټ له لارې يې تر دوستانو هم ورسوه...

(۲)

استاد پسرلی دقيق شاعر دی، حکيم شاعر دی، له کلماتو سره يې احساساتي چلند نه دی کړی. دده شعر بايد درک شي...

درک د حس تعبير او تفسير دی...

د پسرلي صاحب شعر يوازې په حس کولو باندې نه شو راغږولی.

دده پر شعر، فکر پکار دی.

بايد معنا پکې کشف شي؛ ځکه معنا ادراکي شی ده...

استاد سيوري په خبرو راوستې... د تسلې په يوه جمله پسې يې سل ځله په زړه يادونه را چڼلې دي... د چنار په وچو لاسو کې يې دعا ليدلې... د حيا په وزرونو يې د رنګونو د الوتلو روايت کړی...

او بالاخره يې شعر ليکلی دی...

اروا يې دې ښاده وي!

مصطفی صفا

۱۳۹۵/۵/۲۰هـ ل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بڼ نه یو چې ومـو غوړوي د سرسبزۍ بهار

وخت لکه د سوال لمن بې ځایه غوړولي یو

(غ:۱۱۳۷)

هــره کــیسه ډېره ژر خــپــرېږي په وزګارو کــې

ښایي چې د صور شپېلۍ تر نورو لومړۍ مړه واوري

(غ: ۱۱۳۰)

ژوند چې پسـرلیه لا مـنلي یو

ښایي د پولادو چیچل پاته وي

(غ: ۱۶۰)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېږ مې مدرسې ته د جلوو چې سر ور بېرته کړ
پیر د طریقت هم یو ساده ماشوم د حسن ؤ

(غ: ۹۰۰مخ)

چې مینه د انسان یې زړه کې نه شي ځایېدلای
له خدای سره د عشق پوچه دعوا یې یعنې څه؟

(غ: ۳۸۲)

پوه شـوم پسـرلـیه د عـزت په لار
سر کې د لښکر ځي علم پټه خوله

(غ: ۲۰٦)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې را چې لاهو کړو مزاحم فکر
غم که مې غمخور لرلای غم څه و؟

(غ: ۲۲۶)

د منارونو ارتفاع له پراته سیوري پوښته
د حسن حد مګر معلوم شي په مقیاس د مینې

(غ: ۷۰۹)

دا دوه عالمه کار او مختصره زندګي
خو، حیف چې بیا هم تېره شي هدره زندګي

(غ: ٦٦٦)

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو حيوان په ټول عالم کې سړی نه شو
دا انسان دی چې په خپله ځناور شي
(غ: ۱۷۶)

نه تنــها نـالـه مــو زيــر او بــم پـوري تړلې ده
مـيني مو رشته په درســت عـالـم پوري تړلې ده
دوه ورځــې ژوندون دي خــدايه دلته راکاوه ولې
يوه خــوا، بله خــوا يې چې عـدم پوري تړلې ده
څنګه به عيار کړي له شپو ورځو سره ذهن څوک
هــره خوشـــحالي يې په يوه غـم پوري تړلې ده
(غ: ۱۲۳۵)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ مقام چې هرڅه وي نامنه وي

پاڼه چې څو پورته وي ژر الـوځي

(غ: ۴۹۲)

له زړه تر ژبې پورې لاره مې وه غرېو نیولې

ګیله مې هرڅو هڅوله خو په خوله رانغله

(غ: ۸۳۸)

زه به ستا د خـوږې ژبـې په وفـا څـه بـاور وکـړم

ډېر دروغ شته چې مخونه د رښتیا په پلو نغاړي

(غ: ۸۴۸)

(c) ketabton.com: The Digital Library

خـدایزده تقاضا به وه د مینې که مـنشا د ناز
بې له کـومه جـرمـه لکه ستوري ځړېدلي یو
هرڅو که سپرلیه سر ترپایه اور اوبه کړو عشق
بیا هم لکه شمې خـــپلو پښو ته څڅېدلي یو

(غ: ۹۲۱)

هره یوه لحـظه مـــې له بایللـــو فـــرصـــتونو نه
دوړه شوه د لارې په اخیستي پل کې پاتې شوه

(غ: ۹۱۴)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترځو چې لار وي پاتې د جرس غوندې سپرلیه
فـریاد د سـوي زړه دې تر هــغــو مــه کېنوه

(غ: ۱۱۴۳)

ګومان د مــازیګر د ســـــیوري مـــه کــوه په مـا
چـــې قـــد بــه یې د نـــورو په نـــګاه کې لویوم
د خـم په پښو کې رغړم که مې کین ووځي له زړه
دا یـو ثـواب په غـــــبـره د ګـنـاه کــې لــویوم
په سهـوه مې ډېر مـه نیـسه د سـوي زړه مالکه
ځـــو تـانـدې تجـربـې په اشـــتباه کــې لویوم

(غ: ۸۲۰)

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوخ ماشومان كوربانه باسي د مېلمه له خونې

چې ياد دې راشي اسويلي باسمه ستا له غمه

(غ: ۸۰۴)

مــه وهــه بــېـواكه چيـغې، ســر له كاڼو مه وهه

واوره به خداى ويلې كړي، آبشاره ته به پاته يې

(غ: ۷۹۱)

راغلو له عدمه، خــو په هر قدم

ګورو، عدم بيا غېږه پرانيستې ده

(غ: ۷٦۷)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څه هوس، په کوم هدف، د څه لپاره درومو؟
د هېري سیمې مسافـــر، په ورکه لاره درومو
په دې ساحل کې مو د ژوند نښانې ونه لیدې
لکــه د بحـــر څـــپې بـېرته لــه کناره درومو
لیوني زړونه په پښو کړي د یوې منډې هوس
د برېوکی په پله بېـدیا ته چې له ښاره درومو

(غ: ۹٦۲)

چې د ناز سروه مې د سترګو مخ ته ودرېده
له هغه وخته مې په زړه کې وه ولاړه چیغه

(غ: ۹۵۹)

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه د تسلۍ جـمــله مې ګــوتـو ته رانـغــلله
سل ځلې مې ستا یادونه زړه کې را چنلي دي

(غ: ۹۸۴)

تل به لکه شـمـه پـښـه پر ځای سوځي
څوک مه شه ګمراه په خپلو اوښکو کې

(غ: ٩٦٩)

ژبه مې شوه ګونګه د جلوو بې شمـــیره ژبو ته
زه لکه د سین کاڼي د شور په منځ کې غلی یم

(غ:٩٦٠)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه کړي په بې حســو څـه اثر کیسې
خاورو ته یو عـمــر وکړې لمر کیسې
سین له تللـو پرته څه لــیدلي دي؟
درست عمر یې اورو د سفر کیسې

(غ: ۸۵۴مخ)

په مړینه مې هم نه لوېږي اوس زړه ته هوسایي
چــې ژونـد لـکه سـېلاب په اضــطراب تـېروم

(غ: ۸مخ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا لاره به ګوري، د وفا په انتظار به وي
سل ځلې که شنه وابښه زما له ګوره ووتل

(غ: ۷۴۶)

د ژوند پاڼې بې لوستو اړوم په دغه فکر
چې مرګ به د بل فصل ابتدا وي که به نه وي؟

(غ: ۷۳۵)

سکوت د نیمې شپې چې مې په سر اخیستی دی
آرام مې لکه سین رانه بستر اخیستی دی

(غ:۷۳۲)

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو نفس ژوندون ته خومره لومې وي
هر پلـو چې گورو قفس اېښی دی
(غ: ۵۸۳)

د چا د کور مخ ته به ناخي لکه زڼی طاووس
د چا په گور به ږدي گلونه په زړه سترې بهار
(غ: ۱۲۴۳)

څه ځای د حیرانی نه دی چې گاز هم اوبه کېږي
مـــړو اوښـــکو ته مـــې وگوره آواز هم اوبه کېږي
(غ: ۱۲۱۳)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ته، تر پرتو کاڼو د لارې دوړې ښې ښکارې
نه وینم د پورته الوتلو زور په تیږو کې

(غ: ۹۳۵)

د فوارې په پله مې پیل کړ د غوښتنو سفر
په هر قدم مې بېرته پښو ته رالوېدلی یمه

(غ: ۹۳۱)

وهم د سفر د سین څپې وارخطا کړې دي
ځکه بدرګه ورسره استوم یو څو اوښکې

(غ: ۹۲۷)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه کې چې وکړي څوک اودس په خپلو اوښکو
لمــونځ يې ادا کــېږي، په ولاړو لکــه شــــمه
(غ: ۸۸۹)

شور مې شاته پرېښود چې د ژوند له ښاره ووتم
پټه خـــوله لـــه ښـــاره لکـــه تللـــې لاره ووتم
(غ: ۱۰۴۹)

اوښکې يې مه گڼه سېلاب شو، د زغم بند يې يووړ
زړه کـــې تـنهاکـــو چـــې د عـــمـــر لـــه آزاره ژړل
(غ: ۱۰۳۹)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په یوه شپه غم نه ارزي ګرده ژوندون
د نیمـــې لارې مــل، نامرده ژوندون
ترخــو به ځـــان ورپـورې ونښـــــلوو
لمـــن خــنډي آخر له ګرده ژوندون

(غ: ۴۶۴)

د زمـــانې بهـــیر که څه هـــم مـــخ پر وړانـدې درومي
خو ژوند یو سېل دی چې څو ځي هغومره لاندې درومي

(غ: ۴۹۳)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا تېرى بخښلاى نه شي مينه په درشل د ناز
خپلو بې فكريو ته چې كله د خداى كړه وايو
(غ: ۹۲۲)

څه ښويه آيينه نه يم چې هر څه دې كړم هېر
يادونه دې په زړه باندې كـــــيندلي گـرځوم
(غ: ۹۳٦)

ورک وي چـې تنها وي په اسبابو متكي خلک
چا وي چې پيدا لكــه مېرى سپكې وزرې كړه
(غ: ٦۴۸)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سـلو ژبو چې سوسـن په بڼ کې پټه خوله ؤ
پوه شوم د خپل ښایست نشه اخلي له ګله ژبه
دومـره چـې ژر ژر په هر دم په بله بله اوړي
تـه وا زده کـړې یې له خـپل خواره وربله ژبه
که روښـې اوښـکې دې سپرلیه ترجماني نه شي
پټـو دردونـو تـه لفظـونـه لـري کلـه ژبه

(غ: ۴۴۲)

هیلې زړه ته راشي، خو په شمار یې کله پوه نه شوم
دا وحـشي کـوترې چـې خـو شمـېرې الـوتلې وي

(غ: ۵۲۶مخ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېر يې کړل سپرليه ظالمان په موړ
واک چې د مظلوم ګوتو ته ورغی

(غ: ۳۹۹)

د مـراد مـزله تـه هـرخـوک ورنـژدي شو
يو پښتون لکه ميخ شوی ټغر پروت دی

(غ: ۷۰)

چې په خپله دې تور کــړی د خــپل آل مخ
اوس د سيوري غوندې مښه په ديوال مخ

(غ: ۵۷۵)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکـــه آواز د آرزوګانـو په هـــوا درغلـــم
لکه سېلاب بېرته په خپله غاړه وړم جنازه

(غ: ۱۱۰۳)

چې د وينا فرصت يې راکړ حـــــياداړو لـــېمو
په غلبېل زړه کې مې يوه ګيله هم پاته نه وه

(غ: ۱۰۹۴)

د صـــــحرا لوی زړه يې ساتلی شي راز
مجنون چې پټې کړې له ښاره سترګې

(غ: ۱۰۷۶)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ســترگې د گلــونو مــې سحــر واړه لنــدې ليـدې
دا خـنگه دستور دی چې تر پېښې يې غم وړاندې وي
ځــان گــڼو يـوازې چــې د مــرگ په پــوله وخــېژو
وبه گــورو مــوږ نه به هــم زښــته عالم وړاندې وي

(غ: ۱۲۷۷)

نرم زړونه بويه د لطيف حسن ساتلو ته
ډېر دي آيينې کې د ادا گلونه وکــرل

(غ: ۸۹۸)

(c) ketabton.com: The Digital Library

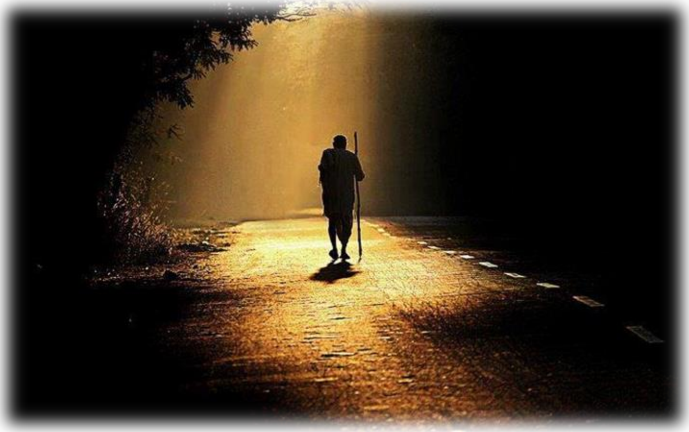

څه سیوري نه یو چې غرمه تللي، ماښام راګرځي
چـې مـو لـه چـا زړه لتېدلی لکه ساه تللي یو

(غ:۱۲۵۲)

که خوښ یو که ناخوښ یو ورسره شاربو به اړ یو
چـې غـاړې ته راولـوېده تر ګـوره زنـدګي

(غ: ۱۲۴۹)

دنـیا او عقـبا دواړه وي پرتې پوله پر پوله
خو دومره لږ واټن هم د کلونو مزل غواړي

(غ: ۱۲۶۱)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند څه ؤ؟ پس له عمره ایله اوس دومره شوم پوه
چــې اخـیستې مـې پـه خـپلو اوږو خپله جنازه وه
(غ: ۵۵۵مخ)

خیر که آباد نه شوم، مه مې کړې په خوله د بل
چېرته د پسه خپله ساه، چېرته د قصاب پوکل؟
(غ: ۳۴۲)

سـپرلـیـه داسـې غلط بینو رانـه ورکـه کـــړه لار
کوم چې پېریان ورته ښکارېږي، خو انسان نه ویني!
(غ: ۲۸۹)

(c) ketabton.com: The Digital Library

يعقوب که په خپل زوی پسې شو ړوند عجبه نه ده
کـيسه کـوه د هــغه چـــې ولـــس پســـې ړندېـږي
(غ:۱۱۲۲)

پټه خوله فرياد د زړه د زړه غوړونه ښه اوري
سوي نفــسونه مې هم ســترګي جرسونه دي
(غ: ۱۱۱۰)

ځاځکي د باران نه يو چې سيل شو، ځو
ســتا په لــوري خـوند کـوي تنــها سفر
(غ: ۱۲۸٦)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو بلې شمې به ترې وبوتېږي
د تا په غــولي كـه يو پل وكرم

(غ: ۱۲۶۲)

ښايي له خــاورو يې تر حشره زقوم وبوټوي
كه مې له ځانه سره يوسم گور ته دا غمونه

(غ: ۴۵۰)

تشه دعا چې عمل نه وي غـولـول دي د ځان
د چـنار پاڼـو گـورئ وچ كـړل په دعـا لاسـونه

(غ: ۱۱۳۳)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند یوه پیچـلې مـعما وه، مـرګ یې بلـه غـوټه
نه څوک د مینې په راز پوه شو، نه په راز د حسن
(غ: ۸۰۸)

درست عمر مې غم نه دی سړېدو ته زړه ورکړی
بیا هــم لکــه دېوال د بټۍ خــام پـاته یمه
(غ: ٦٧٨)

له ځانه وتای نه شم، چا ته ورشـم، چــېرته لاړ؟
درست عمر په خپل زړه کې د آرزو پلونه وهم
(غ: ۱۱۴۸)

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــه د اســـتـغـنا ســـمـا او زه د تمــنا دنيــا
نه پوهېږم خدايزه چې په څه سره ملګري يو؟

(غ: ۲۴۸)

مــی مـــګر غـــمونه زمـــوږ پاک په غاړه واړوي
سېل شي يو جهان خلی خاشاک په غاړه واړوي

(غ: ۷۰۳)

پردېسی چې وچه پاڼه د خزان کړم
جـنازه مې مګر باد په اوږو واخلي

(غ: ۶۹۸)

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاد محمدصدیق پسرلی

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library